

Rendezési algoritmusok

belső rendezés

külső rendezés

belső rendezési algoritmusok

- buborékrendezés (Bubble sort)
- kiválasztó rendezés (Selection sort)
- számláló rendezés (Counting sort)
- beszúró rendezés (Insertion sort)
- Shell-rendezés (Shell sort)
- összefésülő rendezés (Merge sort)
- kupacrendezés (Heapsort)
- gyorsrendezés (Quicksort)
- edényrendezés (Bucket sort)
- számjegyes rendezés (Radix sort)

Buborékrendezés (Bubble sort)

BUBORÉKRENDEZÉS-1(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **repeat**
3. $ind := 0$
4. **for** $i := 1$ **to** $n - 1$
5. **do if** $A_i > A_{i+1}$
6. **then** $A_i \Leftrightarrow A_{i+1}$
7. $ind := 1$
8. **until** $ind = 0$
9. **return** A

repeat ... until $ind = 0$

helyett **C**-ben:

do... while $ind \neq 0$

Legrosszabb esetben az összehasonlítások száma:

$$(n - 1) + (n - 2) + \dots + 1 = \frac{(n - 1)n}{2} = \Theta(n^2).$$

BUBORÉKRENDEZÉS-2(A)

1. $ind := hossz[A]$
2. **repeat**
3. $k := ind - 1$
4. $ind := 0$
5. **for** $i := 1$ **to** k
6. **do if** $A_i > A_{i+1}$
7. **then** $A_i \leftrightarrow A_{i+1}$
8. $ind := i$
9. **until** $ind = 0$
10. **return** A

Legrosszabb esetben az összehasonlítások száma szintén:

$$(n - 1) + (n - 2) + \dots + 1 = \frac{(n - 1)n}{2} = \Theta(n^2).$$

Átlagérték: $\sim \frac{n^2}{4} = \Theta(n^2)$

Példa

Kiválasztó rendezés (Selection sort)

Kiválasztjuk a legkisebb elemet, és az első helyre tesszük, majd ugyanígy folytatjuk a maradék sorozattal.

KIVÁLASZTÓ-RENDEZÉS(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **for** $i := 1$ **to** $n - 1$
3. **do** $min := i$
4. **for** $j := i + 1$ **to** n
5. **do if** $A_{min} > A_j$
6. **then** $min := j$
7. $A_i \Leftrightarrow A_{min}$
10. **return** A

Bonyolultság szintén $\Theta(n^2)$.

Példa

Számláló rendezés (Counting sort)

Különböző elemek esetében minden elemre megszámloljuk a kisebb elemeket. Ha egy elemnél $k-1$ elem kisebb, akkor ő a k -adik helyre kerül.

SZÁMLÁLÓ-RENDEZÉS-1(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **for** $i := 1$ **to** n
3. **do** $k := 1$
4. **for** $j := 1$ **to** n
5. **do if** $A_i > A_j$
6. **then** $k := k + 1$
7. $B_k := A_i$
8. **return** B

Bonyolultság szintén $\Theta(n^2)$.

Ha az elemek 0 és n közötti egész számok, akkor meg lehet valósítani $\Theta(n)$ időben.

Ha az elemek nem mind különbözőek, akkor helyet keresünk az illető elemnek.

SZÁMLÁLÓ-RENDEZÉS-2(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **for** $i := 1$ **to** n
3. **do** $B_i := 0$
4. **for** $i := 1$ **to** n
5. **do** $k := 1$
6. **for** $j := 1$ **to** n
7. **do if** $A_i > A_j$
8. **then** $k := k + 1$
9. **while** $B_k \neq 0$
10. **do** $k := k + 1$
11. $B_k := A_i$
12. **return** B

Bonyolultság szintén $\Theta(n^2)$.

Beszúró rendezés (Insertion sort)

BESZÚRÓ-RENDEZÉS(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **for** $i := 2$ **to** n
3. **do** $k := A_i$
4. $j := i - 1$
5. **while** $(j > 0)$ **és** $(A_j > k)$
6. **do** $A_{j+1} := A_j$
7. $j := j - 1$
8. $A_{j+1} := k$
9. **return** A

Bonyolultság legrosszabb esetben szintén $\Theta(n^2)$.

Példa

Shell-rendezés (Shell sort)

$H : h_t > h_{t-1} > \dots > h_2 > h_1 = 1$ növekmények

SHELL-RENDEZÉS(A, h)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. $t := \text{hossz}[H]$
3. **for** $s := t$ **downto** 1
4. **do** $p := h_s$
5. **for** $i := p + 1$ **to** n
6. **do** $k := A_i$
7. $j := i - p$
7. **while** $(j > 0)$ **és** $(A_j > k)$
8. **do** $A_{j+p} := A_j$
9. $j := j - p$
10. $A_{j+p} := k$
11. **return** A

Bonyolultság legrosszabb esetben $\Theta(n^2)$, átlagesetben sokkal jobb.

Példa

Összefésülő rendezés (Merge sort) Neumann János, 1945

MERGESORT(A, b, j)

1. **if** $b < j$ \triangleright b bal index, j jobb index
2. **then** $k := \left\lfloor \frac{b + j}{2} \right\rfloor$
3. MERGESORT(A, b, k)
4. MERGESORT($A, k + 1, j$)
5. ÖSSZEFÉSÜL(A, b, k, j)
7. **return** A

ÖSSZEFÉSÜL(A, b, k, j)

1. $n_1 := k - b + 1$
2. $n_2 := j - k$
3. **for** $p := 1$ **to** n_1
4. **do** $L_p := A_{b+p-1}$
5. **for** $r := 1$ **to** n_2
6. **do** $R_r := A_{k+r}$
7. $L_{n_1+1} := \infty$
8. $R_{n_2+1} := \infty$
9. $p := 1$
10. $r := 1$
11. **for** $i := b$ **to** j
12. **do if** $L_p \leq R_r$
13. **then** $A_i := L_p$
14. $p := p + 1$
15. **else** $A_i := R_r$
16. $r := r + 1$

▷ strázsa

▷ strázsa

Az eljárás hívása: **Mergesort**($A, 1, n$),

ha $A = (A_1, A_2, \dots, A_n)$.

Bonyolultság: $\Theta(n \log n)$.

Példa

Kupacrendezés (Heapsort)

Kupacot használunk és a KUPACOT_ÉPÍT valamint a KUPACOL eljárást.

A bemeneti A_1, A_2, \dots, A_n sorozatra meghívjuk a KUPACOT_ÉPÍT eljárást, amely kupactulajdonságúvá változtatja a kupacot.

KUPACOL(A, i)

1. $b := \text{BAL}(i)$
2. $j := \text{JOB}(i)$
3. **if** ($b \leq \text{kupacméret}[A]$) és ($A_b > A_i$)
4. **then** $max := b$
5. **else** $max := i$
6. **if** ($j \leq \text{kupacméret}[A]$) és ($A_j > A_{max}$)
7. **then** $max := j$
8. **if** $max \neq i$
9. **then** $A_i \leftrightarrow A_{max}$
10. KUPACOL(A, max)

KUPACOT-ÉPÍT(A)

1. $\text{kupacméret}[A] := \text{hossz}[A]$
2. **for** $i := \frac{\text{hossz}[A]}{2}$ **downto** 1
3. **do** KUPACOL(A, i)

A kupacrendezés a gyökérelemet (amely a legnagyobb) az utolsó helyre teszi (felcseréléssel), kiveszi azt a kupacból, a többi elemre helyreállítja a kupactulajdonságot, és ugyanúgy folytatja.

KUPACRENDEZÉS(A)

0. KUPACOT-ÉPÍT(A)

1. $kupacméret[A] := hossz[A]$ \triangleright **a kupacméret változik**

2. $n := hossz[A]$

3. **for** $i := n$ **downto** 2

4. **do** $A_1 \Leftrightarrow A_i$

5. $kupacméret[A] := kupacméret[A] - 1$

6. KUPACOL($A, 1$)

7. **return** A

Bonyolultság: $\Theta(n \log n)$.

Példa

Gyorsrendezés (Quicksort)

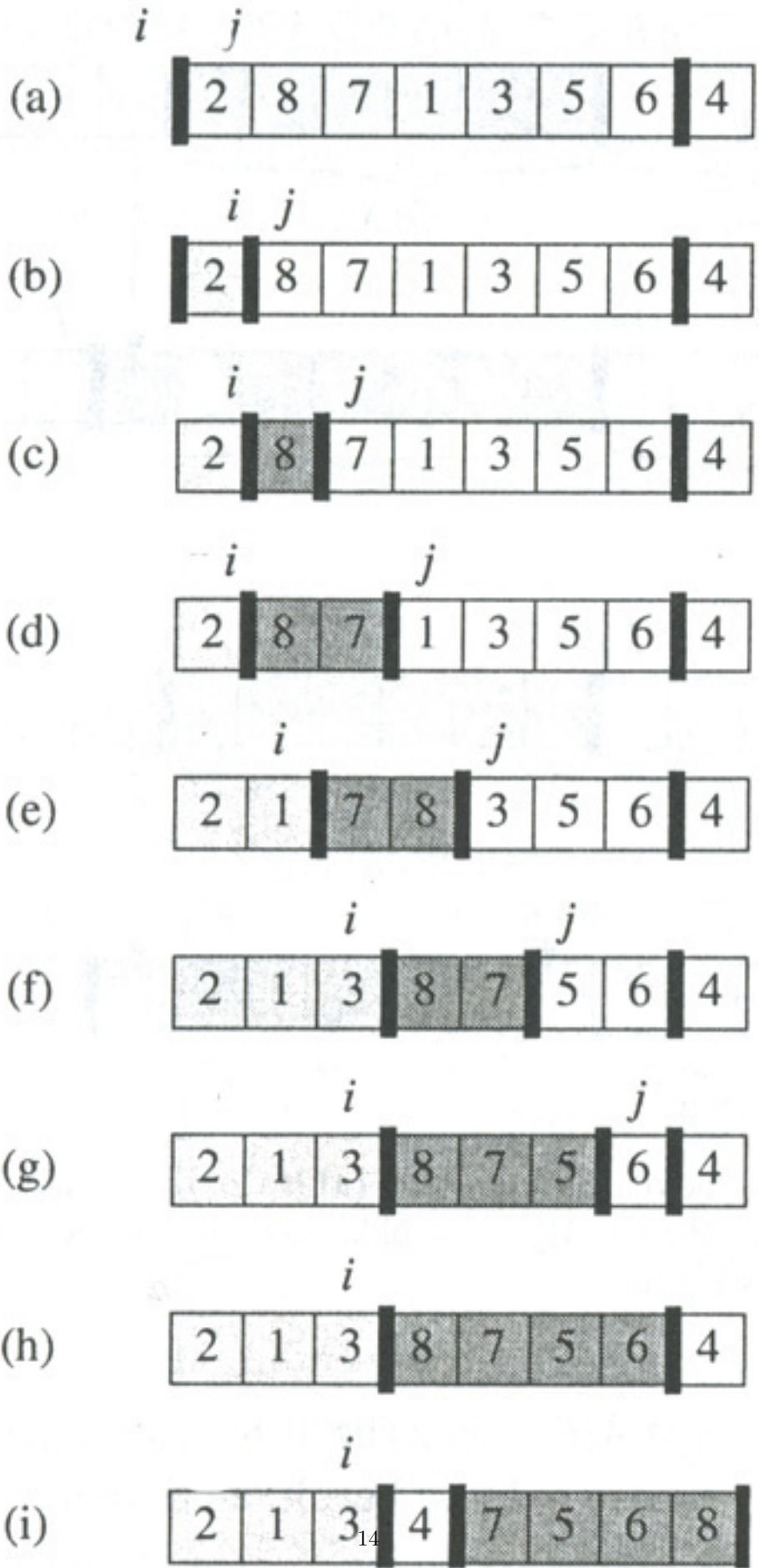
GYORSRENDEZÉS(A, b, j)

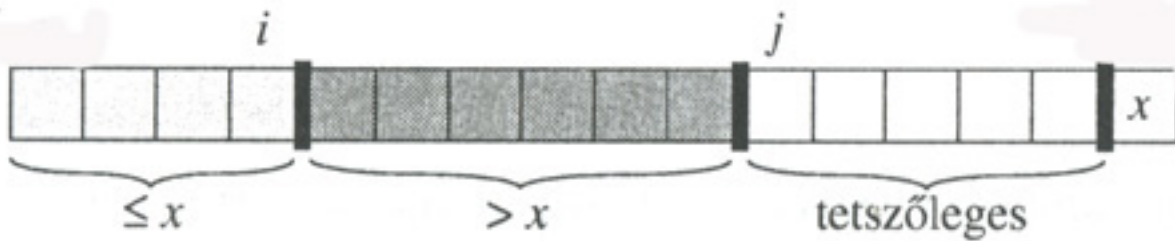
1. **if** $b < j$
2. **then** $k := \text{FELOSZT}(A, b, j)$
3. GYORSRENDEZÉS($A, b, k - 1$)
4. GYORSRENDEZÉS($A, k + 1, j$)
5. **else return** A

FELOSZT($A, bal, jobb$)

1. $x := A_{jobb}$
2. $i := bal - 1$
3. **for** $j := bal$ **to** $jobb - 1$
4. **do if** $A_j \leq x$
5. **then** $i := i + 1$
6. $A_i \Leftrightarrow A_j$
7. $A_{i+1} \Leftrightarrow A_{jobb}$
8. **return** $i + 1$

Az eljárás hívása: GYORSRENDEZÉS($A, 1, n$)

C. A. Hoare felosztó algoritmus:

FELOSZT2(A, b, j)

1. $x := A_b$
2. $i := b - 1$
3. $j := j + 1$
4. **while** IGAZ
5. **repeat** $j := j - 1$
6. **until** $A_j \leq x$
7. **repeat** $i := i + 1$
8. **until** $A_i \geq x$
9. **if** $i < j$
10. **then** $A_i \Leftrightarrow A_j$
11. **else return** j

Nem rekurzív változat

Az A_b, \dots, A_j résztömbök indexeit egy veremben őrizzük $[b, j]$ formában, kezdetben a verem üres.

push($[b, j]$) betesszük a verembe,
pop($[b, j]$) kiveszük a veremből

NEMREKURZÍV-GYORSRENDEZÉS(A)

1. $n := \text{hossz}[A]$
2. **push**($[1, n]$)
3. **while** a verem nem üres
4. **do pop**($[b, j]$)
5. **while** $b < j$
6. **do** $k := \text{FELOSZT}(A, b, j)$
7. **push**($[k + 1, j]$)
8. $j := k - 1$
9. **return** A

Példa

Bonyolultság legrosszabb esetben: $\Theta(n^2)$, átlagesetben $\Theta(n \log n)$.

Edényrendezés (Bucket sort)

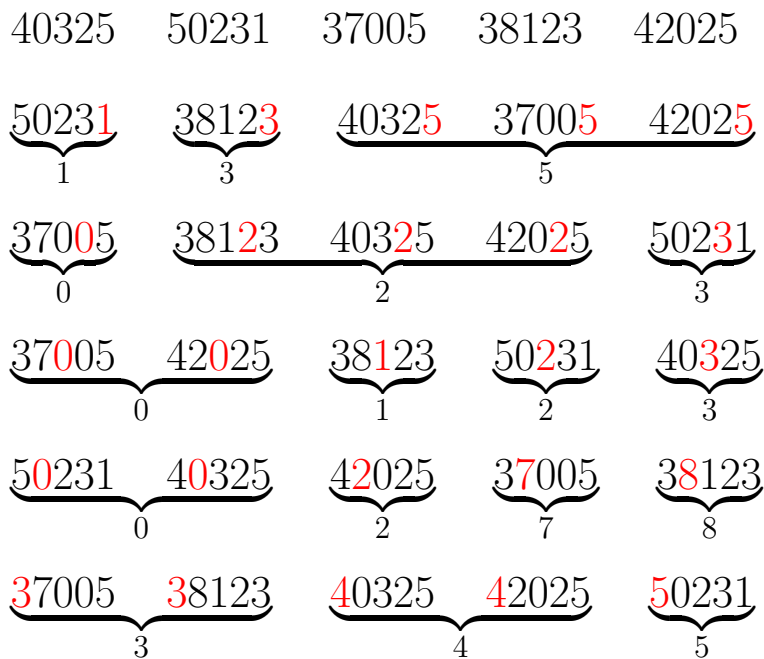
Az elemeket egyenletes elosztásúaknak tekintjük. Az elemeket osztályokba (edényekbe) osztjuk. Lineáris bonyolultságú.

Példa

Számjegyes rendezés (Radix sort)

A legkisebb helyértékű számjeggyel kezdjük a csoportosítást, majd haladunk balra. Lineáris bonyolultságú.

Példa

algoritmus	átlag	legrosszabb
buborékredezés (Bubble sort)	$\Theta(n^2)$	$\Theta(n^2)$
kiválasztó rendezés (Selection sort)	$\Theta(n^2)$	$\Theta(n^2)$
számláló rendezés (Counting sort)	$\Theta(n^2)$	$\Theta(n^2)$
beszúró rendezés (Insertion sort)	$\Theta(n^2)$	$\Theta(n^2)$
Shell-rendezés (Shell sort)		$\Theta(n^2)$
gyorsrendezés (Quicksort)	$\Theta(n \log n)$	$\Theta(n^2)$
összefésülő rendezés (Merge sort)	$\Theta(n \log n)$	$\Theta(n \log n)$
kupacrendezés (Heapsort)	$\Theta(n \log n)$	$\Theta(n \log n)$

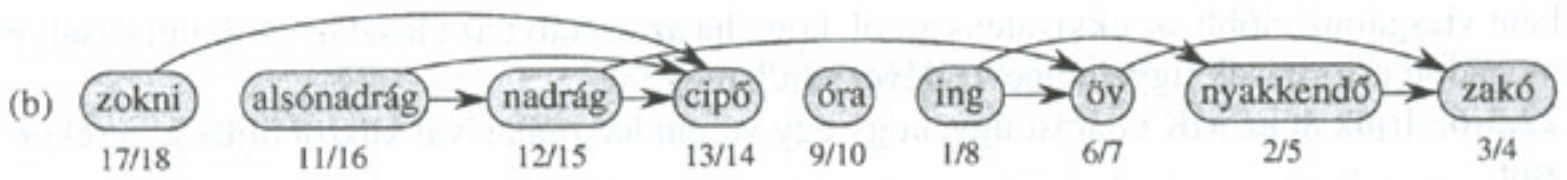
Topologikus rendezés mélységi bejárás alkalmazása

MK(G)

```
1 for minden  $u \in V[G]$  csúcsra
2   do  $szin[u] \leftarrow FEHÉR$ 
3      $\pi[u] \leftarrow NIL$ 
4    $idő \leftarrow 0$ 
5 for minden  $u \in V[G]$  csúcsra
6   do if  $szin[u] = FEHÉR$ 
7     then MK-BEJÁR( $u$ )
```

MK-BEJÁR(u)

```
1  $szin[u] \leftarrow SZÜRKE$  ▷ Most érjük el a fehér  $u$  csúcsot.
2  $idő \leftarrow idő + 1$ 
3  $d[u] \leftarrow idő$ 
4 for minden  $v \in Adj[u]$  csúcsra ▷  $(u, v)$  él vizsgálata.
5   do if  $szin[v] = FEHÉR$ 
6     then  $\pi[v] \leftarrow u$ 
7     MK-BEJÁR( $v$ )
8  $szin[u] \leftarrow FEKETE$  ▷  $u$  fekete, mert elhagytuk.
9  $f[u] \leftarrow idő \leftarrow idő + 1$ 
```


TOPOLOGIKUS-RENDEZÉS(G)

- 1 $MK(G)$ hívása; minden v csúcsra meghatározzuk az $f[v]$ elhagyási időt
- 2 az egyes csúcsok elhagyásakor szűrjük be azokat egy láncolt lista elejére
- 3 **return** a csúcsok láncolt listája

Külső rendezés (Knuth, 3. kötet)

két lépésből áll:

futamok előállítás (angolul run)

futamok összefésülése

két módszer:

1) többfázisú összefésülés

2) kaszkád összefésülés

Többfázisú összefésülés

3 szalagot használunk: T_1, T_2, T_3

1. Osszuk szét a kezdeti futamokat felváltva T_1 -en és T_2 -n.
2. A T_1 és T_2 szalagokról fésüljük össze a futamokat T_3 -ra.
Ha T_3 egyetlen futamot tartalmaz, álljunk meg.
3. Másoljuk a T_3 -on levő futamokat felváltva T_1 -re és T_2 -re,
majd folytassuk a 2. lépéssel

1. fázis	1^8	1^5	—
2. fázis	1^3	—	2^5
3. fázis	—	3^3	2^2
4. fázis	5^2	3^1	—
5. fázis	5^1	—	8^1
6. fázis	—	13^1	—

k^n jelentése: n darab k hosszúságú futam (k hosszúság: az eredeti futam k -szorosa)

Kaszád összefésülés

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Feldolgozott kezdeti futamok
1. menet	1^{55}	1^{50}	1^{41}	1^{29}	1^{15}	–	190
2. menet	–	1^{5*}	2^9	3^{12}	4^{14}	5^{15}	190
3. menet	15^5	14^4	12^3	9^2	5^{1*}	–	190
4. menet	–	15^{1*}	29^1	41^1	50^1	55^1	190
5. menet	190^1	–	–	–	–	–	190

<http://www.youtube.com/watch?v=Ns4TPTC8whw>

<http://www.youtube.com/watch?v=R0alU37913U>

<http://www.youtube.com/watch?v=CmPA7zE8mx0>

<http://www.youtube.com/watch?v=lyZQPjUT5B4>

http://www.youtube.com/watch?v=XaqR3G_NVoo